

UNIVERSITAT ROVIRA I VIRGILI

FACULTAT DE CIÈNCIES JURÍDIQUES
Ensenyament de Relacions Laborals

SOCIOLOGIA DE LES R.R.L.L. A EUROPA

SEGON CURS
Primer Quadrimestre
CURS 2001-2002

Assignatura Optativa
Crèdits Totals: 3

PROFESSORS:
Amado Alarcón Alarcón

DEPARTAMENT DE GESTIÓ D' EMPRESES

PROGRAMA I INFORME PREVI DE PLANIFICACIÓ DE L'ASSIGNATURA

Nom Assignatura: Sociologia de les Relacions Laborals a Europa.

Area de coneixement o Unitat Docent: Sociologia

Ensenyament: Relacions Laborals

Centre: FCJ

Caràcter Assignatura: Obligatòria Optativa
 Anual Quadrimestral 1Q 2Q

Nombre de Crèdits: 3

Curs: Primer Segon Tercer Quart

Cicle: Primer Segon Doctorat

Curs Acadèmic (indicar els anys): 2001-02

Professors que imparteixen aquesta assignatura: Amado Alarcón Alarcón.

JUSTIFICACIÓ ASSIGNATURA

En els últims anys el nostre context social, polític, cultural i econòmic es cada cop amb més importància Europa. L'alumne ha de conèixer les institucions socials de representació d'interessos, les polítiques d'ocupació europees, els nous agents econòmics, etc., en aquest nou marc

OBJECTIUS DE L'ASSIGNATURA

El curs presenta la diversitat de models de relacions laborals a Europa davant del repte de construcció europea. Es tracta d'observar la transformació de les estructures de representació del capital i del treball en un context econòmic i institucional canviat. Es planteja la convergència europea en termes d'estratègies de regulació/desregulació de les relacions laborals i el paper i la força dels agents socials per assolir els seus objectius. D'altra banda prestarem especial atenció a les empreses multinacionals i a les polítiques d'ocupació de la Unió Europea com a fenòmens d'especial rellevància en el nou entorn econòmic-social. El mètode d'ensenyament es basarà en la combinació de classes teòriques i classes pràctiques. L'ensenyament seguirà una doble estructura: d'una banda, exposicions magistrals i, d'altra, classes tipus seminari que faran possible la participació activa de l'alumnat, tot potenciant alhora el seguiment individual dels alumnes.

PROGRAMA DE L'ASSIGNATURA

PROGRAMA TEORIC.

1. Models teòrics de la diversitat estatal de sistemes de relacions laborals. Unitat de mercat i heterogeneïtat de models de relacions laborals a Europa. Els mercats de compra-venda del factor treball. Regulació versus desregulació.

2. Models estatals de relacions laborals. Principals eixos de divisió entre models. Els casos del Regne Unit, França, Alemanya i Itàlia: context, actors i pràctiques.
3. L'organització dels agents socials a nivell Europeu. Organització general, sectorial i territorial dels interessos. Les institucions socioeconòmiques a la Unió Europea. UNICE i les eurofederacions. La Confederació Europea de Sindicats.
4. La negociació col·lectiva a Europa. Trets de europeització de la negociació col·lectiva.
5. Empresa multinacional i Relacions Laborals. Comitès d'empreses multinacionals: nous escenaris de la representació laboral. Defensa d'interessos a nivell nacional i internacional de les grans empreses multinacionals: noves estratègies.
6. Polítiques d'ocupació a la Unió Europea. La seva articulació amb els poders locals.
7. Conclusions: Forces homogeneitzadores de les relacions laborals a Europa: Homogeneització via desregulació vs. Regulació europea. Forces pel manteniment de l'heterogeneïtat dels models de relacions laborals a Europa.

PRACTIQUES.

La pràctica consistirà en l'elaboració en grup (3-4 persones) d'un treball de recerca sobre les relacions laborals a Europa a triar per l'alumne sota la supervisió del professor. En les classes pràctiques es farà el seguiment d'aquest treball tot seguint el procés d'investigació científica (plantejament del problema, revisió bibliogràfica, plantejament d'hipòtesis...). Els temes inicialment proposats són:

1. Les eurofederacions.
2. Mundialització dels comitès d'empresa.
3. Relacions laborals i medi ambient a Europa.
4. Estratègies estatals per a la reducció de la jornada laboral.

BIBLIOGRAFIA BÀSICA

- AEDIPE(1995): *Flexibilidad en el trabajo: Estrategias y prácticas en Europa*. Barcelona: Ediciones Gestión 2000.
- Baglioni, G & Crouch, C. (1990): *European Industrial Relations: The Challenge of Flexibility*. Londres: Sage.
- Brunet, I & Belzunegui, A. (1999) *Estrategias de empleo y multinacionales*. Barcelona: Icaria.
- Brunet, I. & Belzunegui, A. (2000) *Empresa y estrategia en la perspectiva de la competencia global*. Barcelona: Ariel Economía.
- Cachón, L. & Lefresne, F. (1999): "Estrategia de los actores, lógica y políticas de empleo juvenil en Europa" en Cachón, *Juventudes, mercados de trabajo y políticas de empleo*. Valencia: 7 i mig.
- Ferner, A. & Hyman, R. (1994): *New Frontiers in European Industrial Relations*. Oxford: Blackwell.
- Holm-Detlev, K (1999): "Las relaciones laborales españolas en el marco europeo" en Miguelez, F & Prieto, C. *Las relaciones de empleo en España*. Madrid: Siglo XXI.
- Hyman, R. & Streeck, W. (1988): *New Technology and Industrial Relations*. Oxford: Blackwell.
- Poole, M. (1993): *Relaciones Industriales. Modelos y orígenes de la diversidad nacional*. Madrid: MTSS.
- Solé, C. (1999): *Las organizaciones empresariales en los años 90: Análisis de cinco sectores industriales*. Barcelona: EUB.
- Vazquez Barquero, A. (1998) "La política de desarrollo local en Europa" en Rodríguez, F. *Manual de desarrollo local*. Gijón: TREA.
- Visser, Jelle (1992): "La representación de los trabajadores en los centros de trabajo en Europa Occidental" en *Sociología del Trabajo*, 14: 3-43.

www.eiro.eurofound.ie

CRITERIS D'AVUACIÓ

La nota final serà el resultat de la suma de les qualificacions d'un examen en format test corresponent a la part teòrica de l'assignatura i l'entrega de *papers* relacionats amb la realització del treball en grup de les classes pràctiques, així com un informe final del treball pràctic. L'examen teòric correspondrà al 75% de la nota final i la part pràctica correspondrà a un 25% de la nota. També es podran presentar treballs voluntaris realitzats sobre la base de les lectures obligatòries del curs.

METODOLOGIA DOCENT

Quant a la part teòrica, classes magistrals fent servir mitjans tècnics com ara transparències i vídeos, fomentant la participació de l'alumne, particularment al final de l'exposició cercant la implicació de l'alumne i avaluant el seguiment i comprensió que l'alumne ha assolit sobre el tema tractat.

Quant a la part pràctica, foment de la dinàmica de grup monitoritzada pel professor. Els alumnes han de desenvolupar un tema d'investigació i defensar-lo davant el professor i els seus companys. Es pretén un equilibri entre la participació de l'alumne i fomentar el diàleg entre aquests, a fi d'introduir la temàtica acadèmica en el seu discurs, tant dins com fora de l'aula.